

MIREIA VANCELLS

ARITMÈTICA DEL CRIM

VII PREMI DE NARRATIVA MARÍTIMA VILA
DE CAMBRILS JOSEP LLUÍS SAVALL 2017

Notes de color

Notes de Color — 88

ARITMÈTICA DEL CRIM

MIREIA VANCELLS

VII PREMI DE NARRATIVA MARÍTIMA VILA DE CAMBRILS
JOSEP LLUÍS SAVALL 2017

Cossetània
EDICIONS

Aquesta obra va obtenir el VII Premi de Narrativa Marítima
Vila de Cambrils Josep Lluís Savall 2017,
convocat per la Regidoria de Cultura de l'Ajuntament de Cambrils.

El jurat que atorgà el premi estava format per
Helena Queral Martí, professora de llengua catalana de l'IES Cambrils;
Rosana Andreu Febas, bibliotecària de l'Ajuntament de Cambrils;
Rosa Rey, directora editorial del 9 Grup Editorial; Pau Vidal Gavilán, escriptor;
Francesc Miralles Contijoch, escriptor, i Gemma Massagué Casas,
tècnica del Departament de Cultura de l'Ajuntament de Cambrils,
com a secretària.

Editat amb la col·laboració de:

AJUNTAMENT DE CAMBRILS

Primera edició: març del 2018

© del text: Mireia Vancells

© de l'edició:
9 Grup Editorial
Cossetània Edicions
C. de la Violeta, 6 • 43800 Valls
Tel. 977602591
cossetania@cossetania.com
www.cossetania.com

Disseny i composició: 3 x Tres

Impressió: Romanyà-Valls, SA

ISBN: 978-84-9034-727-0

DL T 187-2018

*Dedicat al meu fill i a tota la gent que, com ell,
es guanya la vida a la mar.*

L'illa de Pitcairn és un estat integrat en els Territoris Britànics d'Ultramar, la seva capital és Adamstown i, amb poc més d'una cinquantena habitants, actualment és el país menys poblat del món.

Els fets i els personatges que apareixen en els capítols en què es narra la història de la Bounty i de l'illa de Pitcairn són estrictament històrics. En ells, no hi ha persones inventades ni fets ficticis —en tot cas, oportunament novel·lats—, i tots ells van existir i ocórrer en realitat.

D'altra banda, aquesta és una obra de ficció. La resta de personatges de la novel·la sí que són ficticis, i qualsevol similitud amb la realitat és pura coincidència.

CAPÍTOL 1

—*Desperta't, Jan...*

—Ostres, Cari..., què fas, trucant a aquestes hores? Si no són ni les set...

—*Au, lleva't i no remuguis. Ja m'imagino com has passat el cap de setmana..., que ja et conec... Deus estar rebentat. Ho sento, però tenim un seixanta.*

—La mare que em va...

—*Un seixanta amb violència. A Comtal amb Amargós. T'estic esperant a la vorera. La científica és a punt d'arribar.*

—D'acord... Deixa'm mitja hora.

—*Un quart, Jan, que ets aquí mateix.*

—Vint minuts.

—*Afanya't.*

Era primera hora del matí d'un dilluns fresquet d'octubre. En Jan Ribarroja es va llevar girat i això, coneixent-se com es coneixia, no augurava un dia bo. Es va mirar en un mirall petit i llardós. Feia mala cara. S'havia hagut de posar en moviment abans d'hora i no tindria temps per dutxar-se, ni encara menys per afaitar-se. Un seixanta era un seixanta, i no s'hi podia fer tard. Va despertar la seva parella de torn, una mica de males maneres, dient-li que tots dos se n'havien d'anar, que es posés la roba de seguida, que allà no s'hi podia quedar, tota sola.

Tots dos es van vestir a corre-cuita, en silenci i sense intercanviar cap mirada.

En Jan Ribarroja treballava de paisà. Es vestia amb peces de marca i duia complements a joc. El cinturó lligava sempre amb les sabates, la camisa combinava amb els pantalons, el desodorant era de la mateixa marca que la colònia. Però aquell matí fresquet d'octubre no es podia entretenir i això el feia posar nerviós, perquè per a ell la imatge era quelcom important.

En efecte, des que havia canviat de departament, en Jan feia goig de veure. Anys enrere, a l'època en què s'havia dedicat a perseguir drogo-addictes pel carrer, no s'hi mirava tant, amb l'aparença. Sempre acabava suat, brut i descompost, i no li sortia a compte d'esmerçar-s'hi gens ni mica, amb la vestimenta i el calçat. Però els darrers temps, des que havia canviat la feina per una de més tranquil·la a comissaria i no havia d'anar per carrers tronats i llefiscosos escorcollant traficants, en Jan cultivava l'aspecte d'home de trenta-molts que es nega en rodó a envellir. A l'hivern, per exemple, llúia el senyal de les ulleres de sol a la cara, perquè anava molt a esquiar. A l'estiu mostrava un bronzejat intens perquè escalava, feia *trekking* i volava en parapent, sempre amb el propòsit de posar-se moreno, inundar les seves venes de la màxima quantitat possible d'adrenalina, sentir-se bé, muscular-se i estar fort. Per vacances feia viatges arriscats, i el desert, els altiplans o la selva tropical eren les seves destinacions preferides. I si hi anava acompanyat d'una noia aventurera i guapa, millor.

Però el que més cridava l'atenció era que en Jan vivia tot sol en un vaixell. Això li afegia un atractiu irresistible.

Les seves relacions eren efímeres i les xicotetes li duraven més aviat poc. Les escollia atractives, esportistes, intel·ligents, totes tenien carrera i algunes fins i tot dues, eren independents, de caràcter, decidides. I com que es buscava noies amb tanta personalitat, elles no trigaven a adonar-se de com era en Jan de debò i fugien de la seva vida amb la mateixa precipitació amb què hi havien arribat.

Cada matí, quan entrava a comissaria, en Jan Ribarroja saludava dient *bon dia* amb el posat d'espècimen informal, cara d'interessant, veu de son i amb una fingida manca d'entusiasme envers les persones que es trobava. Caminava com distret, posant-se les ulleres de sol damunt del cap com qui no vol la cosa, la mirada posada en l'infinit, evitant el contacte visual amb les dones si no era que, com passava de vegades,

alguna era el seu objectiu i la tenia en el punt de mira. Cada dia les companyes, especialment les més joves, uniformades i encorbatades, acabades de sortir de la darrera promoció, sospiraven mentre ell passava, com a càmera lenta, desfilant, les ulleres de sol al cap, despreocupat, bru, l'home dels somnis de totes, invariablement engolint un dònut i xarrupant la canyeta d'un petit tetrabric de batut de xocolata. Després, un cop s'empassava el darrer mos, totes esperaven el moment gloriós en què aquell tros d'home es llepava les puntes dels dits per escurar aquell greixum ensucrat que sempre deixen els dònuts.

—Ja arriba la tele, ja arriba la tele... —murmuraven.

—La tele? —preguntava sempre alguna despistada.

Algú, temps enrere, l'havia batejat «la tele», perquè tothom se'l mirava. Fins i tot, malgrat el batibull de gent entrant i sortint i el desgavell que normalment hi regnava, si a l'entrada de comissaria hi havia dones esperant per posar una denúncia, advocades en espera de ser cridades a dins, o dames de qualsevol mena que eren allà per motius diversos, totes elles, sense excepció, clavaven la mirada damunt d'en Jan quan entrava i el repassaven de dalt a baix.

—Què tenim avui, Cari? —solia preguntar només arribar a la seva taula.

—Avui també arribes tard —li engaltava ella, seriosa, sense aixecar els ulls de l'ordinador, amb cara de pomes agres i copejant lleugerament amb l'índex de la mà dreta el rellotge que duia al canell esquerre.

La Carina Gutés, la Cari, era la seva companya en el grup d'investigació i tots dos s'encarregaven, entre altres coses, dels homicidis. Ja superava els quaranta, i —ella també— era una dona de caràcter. La policia més professional de tot el cos. La gent l'anomenava Rottenmeier a darrere seu. Encara que tenia una cara agradable, normalment mai no somreia i sempre estava com de mal humor i amb un ull posat al rellotge. La Carina era mare d'en Biel, un nen de cinc anys, i cada minut del dia el tenia destinat a fer exactament el que calia: a les 6.00 h llevar-se, a les 7.00 h sortir de casa, a les 8.00 h entrar a treballar, a les 8.05 h trucar a casa seva per dir bon dia al seu fill, preguntar-li què ha somiat i si ha dormit bé; dir-li *passà'm a la iaia* i comentar amb la seva mare el que cal posar-li a l'entrepà i demanar-li que comenti a la mestra que a les 12.00 h li toca antibiòtic, la dosi del qual ja és a punt a

dins la motxilleta, que cal sol·licitar al menjador que aquell dia li posin dieta tova, i que a la tarda, a les 18.00 h, cal acompanyar-lo a la festa d'aniversari del nen tal, que viu al carrer tal i que fa tants anys; i que cal comprar-li un *Tintín* abans, per regalar-l'hi. I que a la festa no mengi gaire lllaminadures.

Aquell dilluns fresquet d'octubre, però, a la Cari també li havia sonat el telèfon abans d'hora i s'havia hagut d'espavilar per poder desaparèixer de casa a negra nit i deixar-ho tot organitzat a quarts de set del matí. I quan en Jan va arribar al carrer Comtal amb Amargós en la vespa rovellada que conduïa, just després d'haver deixat la noia amb qui havia passat la nit en una parada de metro, amb la camisa encara per fora i el rostre marcat dels plecs dels llençols, la Carina li va haver d'explicar els detalls de l'assassinat.

—No t'ho creuràs, company.

—El què?

—Dos que acabaven el torn de nit han vist sortir una dona histèrica d'aquest edifici, cap a les sis del matí.

—I?

—Era una dona de fer feines. Netejava la consulta d'una metgessa. Es veu que ha descobert el cos de la seva cap quan ha entrat a treballar.

—Collons...

—Collons no. Més aviat... *panxa*.

—Com vols dir?

—Panxa. Quan pugis sabràs el que et dic. Una carnisseria.

En Jan Ribarroja va acabar de xarrupar el fons del cacaolat que s'acabava de treure de la butxaca tot fent el clàssic soroll amb la canyeta i el va llençar a dins d'una paperera que tenia a uns quants metres, com un jugador de bàsquet encistellant en el darrer segon. I ell i la seva companya van respirar fondo i van pujar al lloc dels fets.

**DE COM LA *BOUNTY* VA SALPAR D'ANGLATERRA
AL DESEMBRE DE 1787 I VA INICIAR LA SEVA AVENTURA**

Bounty, en anglès, vol dir riquesa, benefici, recompensa. El meu pare va ser sempre un apassionat de la història d'aquell vaixell llegendari. La *Bounty*. Quan jo era petit, a còpia de narracions, em va inculcar l'admiraació pel seu viatge, la devoció per cadascun dels personatges que hi va participar, i l'afició per saber-ne tots els detalls i col·leccionar qualsevol cosa que hi estigués relacionada. Avui tinc ganes d'explicar-vos aquella aventura. Vull que entengueu com va anar, i que compregueu què hi pinto jo, en tota aquesta història.

El 23 de desembre de 1787, *His Majesty's Armed Vessel Bounty* va salpar del port anglès de Spithead carregada amb quaranta-quatre tripulants, tots voluntaris, i capitanejada per un home que es deia William Bligh, que aleshores tenia trenta-tres anys.

Voleu jugar? Doncs vinga: farem que cada lletra de l'alfabet correspongui a un nombre. L'A serà l'1, la B serà el 2, la C serà el 3, i així successivament, fins a la Z. Així:

A	B	C	D	E	F	G	H	I	J	K	L	M
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13

N	O	P	Q	R	S	T	U	V	W	X	Y	Z
14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26

Bé. Si algú, el 1787, s'hagués pres la molèstia de sumar els dígitos corresponents a les lletres de la paraula *Bounty* i els hagués reduït a un sol dígit, s'hauria adonat que sumava set:

$$2 + 1 + 4 + 1 + 5 + 2 + 0 + 2 + 1 + 2 + 5 = 25$$

$$2 + 5 = 7$$

I a poc que s'hi hagués esmerçat, hauria intuït que, a bord d'aquell vaixell, en efecte, els set pecats capitals —l'enveja, l'ira, l'avarícia, la supèrbia, la peresa, la golafreia i la luxúria— regnarien de principi a fi de l'aventura. Una combinació verinosa de tots set pecats havia de portar aquella cam-

panya al més absolut desastre. Tant de bo les set virtuts hi haguessin estat també presents, però la caritat en va estar absent, tant com la paciència, la generositat i la humilitat, per no parlar de la temperància i de la castedat, que van ser les virtuts més invisibles. De totes elles, potser tan sols la diligència va brillar discretament, encara que només a estones.

Si sumem els dígits de l'any de l'inici del viatge, $1 + 7 + 8 + 7$, obtenim la xifra màgica de 23, el mateix dia de desembre en què la *Bounty* es va posar a navegar. Què puc dir que no hagi estat dit ja, del nombre vint-i-tres? El novè nombre primer, els anys que va trigar Al·là a revelar a Mahoma tot l'Alcorà, el nombre màgic dels Illuminati i dels maçons... i què es pot dir de les innombrables característiques matemàtiques que amaga aquest peculiar nombre?

I la quantitat de tripulants? Quaranta-quatre. El nombre que, al cap dels anys, acabaria sent el prefix telefònic del Regne Unit. No és una casualitat ben curiosa?